ANUL I. Nr. 5 OCTOMBRIE 1937

Dimândarea

REVISTĂ NAȚIONALĂ DE EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

SUMARUL:

BUCUREȘTI

Tipografia ziarului „UNIVERSUL", Strada Brezoianu, 23—25. — C. 7826

1937

ABONAMENTE:

Pentru studenţi şi colonişti . . 200 lei pe an
" particulari . . . . 500 " " "
" instituţii . . . . 1000 " " "

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA
ISAIA I.
Strada Dimitrie Orbescu No. 9, Sect. III Bucureşti

Anul I. No. 5 Octombrie 1937

„DIMÂNDAREA"

REVISTĂ NAŢIONALĂ DE EDUCAŢIE ŞI CULTURĂ

APARE LUNAR

† Generalul Gh. Cantacuzino-Grănicerul

S'a stins în dimineaţa zilei de 9 Octombrie, la 5 dim., pe când dormea, în vârstă de 68 ani.

De mult, însă, nu mai era decât o umbră; până în ultimele clipe a luptat cu moartea, eroic, necruţător. Făcea planuri, cu câteva ore înainte de a expira; spunea celor câţiva care-l vedeau: „puteţi spune că am scăpat". Apoi ţesea orizonturi măreţe de viitor, cu singurul regret că nu va mai putea vorbi; că nu va propovădui în faţa miilor de oameni, ce-l aşteptau, în zăpadă, pe frig sau pe ploaie, ca şi în minunatele zile de soare, pe toate plaiurile şi prin toate oraşele şi târgurile acestei ţări.

Inainte de a pleca în Spania, pentru a duce faimoasa reprezentanţă, cu generalul ca şef de misiune, cu Moţa, ca comandant de echipă, — cutreerase ţara, în lung şi în lat, pentru a vesti noua Evanghelie.

In cuvinte lapidare, ca diamante încrustate în oţel, cucerea mulţimele.

„Ducem lupta pe viaţă şi pe moarte, pentru Cruce, contra lui Satan; duşmanul dinlăuntru este jidanul-bolşevic şi coada lui de topor, politicianul; duşmanul din afară este tot jidanul bolşevic sau democratul perciunat sau masonul — unealtă a lui Iuda. Legiunea s'a format să distrugă pe Satan, cu sabia, cu toate popoarele creştine laolaltă".

Deşi, ideia cruciadei în Spania a fost a lui Ionel Moţa, generalul a îmbrăţişat-o de mult, şi era fericit, dacă va fi fost murit cu sabia în mână pentru Hristos.

Trăiau în el strămoşii, în ce aveau mai bun, ca eroism, abnegaţie, spirit de onoare şi de lealitate.

Sub aparenţe, ce înşelau pe cei indiferenţi sau pe adversari, se ascundea un suflet de foc, o inimă de aur; aspru cu cei cari călcau disciplina, blând ca un tată, cu cei cari greşeau din neştiinţă.

Cât va trăi Legiunea și neamul acesta, mai ales legionarii, nu vor uita marea lui figură de părinte sever și drept, bun cu toți, înțelegător, cel dintâi la sacrificii; niciodată gândindu-se la el sau la sănătatea lui șubredă.

Cele două călătorii în Spania i-au grăbit, cu siguranță, sfârșitul; căci răul necruțător care-l rodea, se manifestase și nu mai era un secret pentru cei intimi.

Dar nu voia să cunoască odihna, era veșnic în trenuri, pe drumuri, de cele mai multe ori, bolnav. Cum apărea însă, în fața frontului legionar, de-odată, își ridica capul, își înțepenea corpul suferind, și comanda serios, puternic.

A fost cu camarazii din noul său partid, ca și cu soldații. Ca ofițer își împărțea solda la cei nevoiași sau o da trupei.

Toți subalternii, egalii sau superiori, dacă făceau apel la dânsul, plecau mulțumiți.

Născut pentru comandă, purtând un nume ilustru, rămânea modest în mândria lui, zmerit în noblețea-i naturală.

Pentru publicul cel mare a fost o enigmă intrarea lui în legiune și identificarea lui cu această mare organizație.

Ca și Pavel în drumul său spre Damasc, conversiunea generalului s'a făcut printr'o vizită la Casa Verde, prin Octombrie 1933.

Se pregăteau alegerile și, în străfundul sufletului său, simția o atracție pentru Căpitanul Legiunei Sfântului Arhanghel Mihail.

Cum l-a văzut și a schimbat primele cuvinte, a fost
atras de misterul noiei vieți ce se frământa pentru a plămădi
un nou aluat sufletului de criță al acestui neam, ajuns la
marginea prăpastiei.

Legământul cel mare l-a făcut, la mormântul legiona-
rului căzut Virgil Teodorescu, la Hârșova, într'un cimitir
umil; acolo s'a deschis grozava taină, a văzut marea tragedie
a tinerimii române, în sacrificul fără nume a unui modest
student s'a confundat cu suferința și cu vâltoarea nepotolită
a spiritului nou.

Cum a mers mai departe, cum a ajuns pe banca acu-
zaților, într'un proces memorabil, cum a înfruntat furtuna și
s'a înălțat la marea misiune legionară, istoricul de mâine
va avea mai multă obiectivitate și lărgime de orizonturi, ca
să judece evenimentele și omul.

In acești din urmă patru ani, am fost aproape zilnic cu
dânsul, am putut constata omul rar și mai ales, am văzut
de aproape, în fapte și realizări, marele său suflet de Român.

N'a făcut numai, dintr'un simplu punct de onoare, fu-
ziunea lui cu idealul legionar; îl lega adânc și indisolubil
ceva mai mult, era și trecutul lui de ostaș viteaz și ascen-
dența lui, care a dat atâția martiri și bazilei cauzei creștine,
în Bizanț ca și la noi.

Trăiau în el, dinamic, marii împărați, cari timp de o mie de ani au salvat civilizația de invazia arabă, de la Heraclius, la Nicefor Focas sau dincolo de Comneni până la prinții de Trebizunda, cari au plătit cu viața, lupta pentru apărarea creștinătății.

Și mai mult : a reluat firul eroic al unui Șerban Cantacuzino sau Constantin Brâncoveanu.

Umbrele trecutului îl împingeau spre prezent, spre drama sfâșietoare a românismului, care, după, milenii de luptă, câștigând granițe firești de dezvoltare, pierduse poate sufletul, în învălmășeala nemaipomenită a celor întâmplate, în toiul războiului celui mare și după războiu.

Crescut la școala franceză, în dogoarea naționalismului, cari au urmat înfrângerilor din 1871, își însușise ca maximă a vieții, epitaful unui crez de veche și nobilă rasă franceză: „Mon corps à la patrie, mon âme à Dieu, mon honneur à moi".

Astfel, la începutul războiului nostru, la Coți, în fruntea regimentului său de grăniceri, înscrie o pagină de glorie prin apărarea sa dârza; — schijele cari au ucis pe generalul Praporgescu — au rănit grav și pe locot.-colonel Cantacuzino, care de atunci a pierdut un ochiu.

De-abia restabilit în Moldova, colonel în fruntea unei brigăzi tot de grăniceri în luptele memorabile dela Oituz, apără poarta Moldovei.

Când se închee armistițiul și pacea de la București, își dă demisia din armată.

Dragostea și devotamentul lui față de aceia, alături de
cari am luptat, mergea până la capăt. Noblețea aceasta,
sentimentul superior al onoarei i-a câștigat prietenia de-
votată și neprecupețită a generalului Berthelot — ce i-a
rămas până la moarte.

Ajungea, deși cu o educație tocmai opusă, la acelaș nivel cu legionarii cei mai buni, ca supunere, devotament, și putere de sacrificiu.

Cu o zi înainte de a muri spunea : „MERGEȚI PANA
LA MOARTE CU CORNELIU, CA EL E MANTUIREA".
A înțeles că țării acesteia nu-i trebue numai alternări de
guverne care s'o spolieze, nici multiplicări de partide care
să-i slăbească structura organică; România are nevoie de
un om nou, de acel legionar, pe care Corneliu Zelea Co-
dreanu, îl formează țării, pentru a o sluji până la moarte,
cu lozinca, pe pământ totul patriei, iar sufletul lui Dum-
nezeu.

Dispariția generalului lasă un loc gol imens în Legiune;
executor extraordinar, animator de fiecare clipă, muncind
cu râvnă și neobosit, făcând legătura. ca nimeni altul între
Căpitan și Legiune. Prestigiul său în țară, autoritatea prin-

tre legionari, mirajul ce-l prezenta masselor cu legenda sa de erou al războiului pentru unirea cea mare, rupeau cadrul organizației pentru a cuprinde toată românimea și tot ce simte cald pentru această țară.

Nu și-a dat seama până la utlima suflare că se duce pentru totdeauna; nici durerile sfâșietoare; nici inaniția în care căzuse, pentrucă nu se mai hrănea; nici dispariția crescândă a elanului vital, nu-l speriau: visa încă o viață nouă.

Spiritualicește nu era un desăvârșit creștin; „voltairian" a rămas până la fine. Credința lui se înaripase cu altă ocazie a vieții sale zbuciumate, într'o nouă retrăire în altă regiune a lumei, cu minunata-i soție moartă, pe care a adorat-o, pentru care sacrificase totul — și, în preziua intrării în Legiune — nu mai vedea un rost al existenței sale pe pământ.

Zbuciumul războiului nu l-a doborît, dar dispariția tovarășei sale l-a culcat în țărână; Legiunea a fost un sălaș și o nouă țintă ideală.

Se înfăptuise o nouă nuntă de argint cu Legiunea care-i odihnea sufletul și-i înălța conștiința.

Recăpătase forțe nebănuite, dar tornada trecutului creiase prea multe ruine, pentru un edificiu nou.

Dar și așa, a dat enorm; a servit cu o cinste, cu o bravură și cu un dispreț de moarte, fără seamăn, organizația căreia îi jurase credință și a murit, cum a declarat, într'un moment memorabil al vieții: „voi muri în apoteoza naționalismului lui Corneliu Codreanu".

ION FOTI

Ad memoriam

„Boer de naștere și sentimnete, generalul Cantacuzino a avut însușirile cele mai alese: o inteligență vie și originală, un suflet viteaz, o energie neobosită, un caracter de bronz“.

GENERAL MORUZI

Cuvinte spuse de generalul, înainte de a muri, prietenului său scump, generalului Moruzi:

„Sunt îngrijorat de viitorul acestei țări; servilismul ne va distruge; astfel mai mult ca ori când, el duce la realizarea ambițiilor celor mai puțin justificate; NUMAI DE LA LEGIONARI POATE VENI MÂNTUIREA: VOI TRĂI DESTUL PENTRU A O VEDEA?“.

Generalul Cantacuzino şi Macedonenii

Chiar în această revistă, generalul a scris că „Macedonenii sunt piatra de cremene a poporului românesc“.

Timp de doi ani, Vinerea, vorbia studenților macedo-români, la sediul legionar, când, timp, de o ora, îi fermeca cu „causerie“-a plină de humor și substanțială întotdeauna.

De la începutul intrării în Legiune a văzut în Macedoneni, dârzenie, lealitate, eroism și onoare legionară.

Nu s'a desmințit în prevederile sale și atunci când cazuri izolate i-ar fi putut slăbi convingerea.

Cu intuiția sa largă și comprenhensivă de mânuitor de oameni, de comandant, văzuse, ce element ostășesc extraordinar dau acești Macedoneni, la granițele țării. „Grănicerul“ găsise instrumentul de apărare al țării. Toate „imperiile“ sau ori ce stat n'au putut trăi, de cât în măsura în care și-au plămădit acele marcii (pază de hotare), ce erau avantgarda și primele fortificații de rezistență ale națiunii atacate.

Le-au avut, în special Romanii, imperiile germanice; iar azi, trupele coloniale engleze sau franceze îndeplinesc acelaș rol de exerciții permanente și de școli de soldați — ce au dat acestor două mari state, în decurs de secole, cele mai bune trupe și cei mai mari căpitani în războaie.

Generalul Cantacuzino, ca militar, avea principiul ofensivei, chiar în defensivă, căci, contrar unor datine pacifiste ieftine, nu există o stare de perpetuă defensivă și ofensiva câștigă războiul și, deci, pacea.

In această concepție găsea mereu pe Macedoneni de partea-i; vedea în ei și colaboratori și devotați. Și numai în cadrul disciplinei legionare.

O dorință fierbinte a sa a fost să-i vadă la ei acasă, în Cadrilater; să le viziteze gospodăriile și să-i cunoască de aproape.

Imprejurări vitrige, plecarea în Spania, boala generalului, — au sdruncinat această mare dorință, pe care o aveau și coloniștii noștri.

Ori cum, o dragoste nețărmurită pentru dânșii, o protecție părintească de fiecare clipă: dispare cu moartea eroului.

Dar, Macedonenii nu-l vor uita nici odată. Nici cei cari i-au ascultat glasul poruncitor și cald, în atâtea rânduri, nici cei cari de departe simțeau în el un comandant ideal pentru ei, — și un conducător fără pereche spre biruință.

„Dimândarea“

Generalul Cantacuzino ca militar

Unul din camarazii, care l-a cunoscut mai bine, l-a iubit mai mult (dealtfel aprecierea și stima era reciprocă) d. general Moruzi, scrie despre generalul Cantacuzino:

„La declararea războiului, generalul Cantacuzino s'a găsit în elementul său; a luptat vitejește cu grănicerii lui pe valea Oltului, unde a fost rănit de acelaș obuz, care l-a ucis pe neuitatul general Praporgescu. Sub aspectul său rebarbativ, generalul Cantacuzino avea o inimă simțitoare In 1917, luptaserăm alături la Oituz; avusesem pierderi grozave: noi, călăreții pe dealul Cosna, grănicerii, la Sticlăria, pe Lescuț. După terminarea luptelor, ne-am întâlnit amândoi la Onești, și cu lacrimele în ochi, Cantacuzino arătă că a pierdut două mii de oameni, tineri, frumoși și dornici de viață; era cu atât mai mâhnit cu cât prevăzuse nereușita atacului dar nu fusese ascultat. Dealtmintreli a reacționat violent, cu curajul moral care-l caracteriza față de șefii cari ordonaseră operația, căci generalul Cantacuzino nu era un om comod pentru aceia cari nu-i erau pe plac, dar pentru cine-i câștigase stima și prietenia era sigur ca stânca".

Am reprodus acest pasagiu, pentru că inamicii generalului se mărgineau să amintească de pierderile de la Sticlărie, fără să arate că atacul acesta a avut drept consecință, ca și altele, închiderea porței Moldovei năvalei inamice.

Generalul Cantacuzino a stat până la armistițiu pe front; chiar era un ofițer de câmp; avea ochiu sigur, curaj nebun, la nevoie, și, mai ales, știa să rabde; să se ție pentru momentul strategic sau tactic.

Făcuse studii profunde asupra Dobrogei vechi; statul nostru major, probabil, că are în studiile sale, minunata sa concepție asupra Peșterei, poziția strategică de lângă Megidia, care apără minunat provincia noastră de peste Dunăre.

Aceiași concepție a aplicat'o la Cheia Coți pe Olt, unde rezistența sa eroică, dacă ar fi fost bine înțeleasă iar planul său admis, am fi rămas în iarna lui 1916—1917, numai cu pierderea Olteniei.

Avea posibilități mari de conducător de oștiri. Destul era să se uite pe o hartă, cu cunoștințe sumare asupra situației, ca să resolve o temă stategică imediat; de aci nu înseamnă că era numai omul ofensivelor. La Coți a fost într'o defensivă uluitoare, ca rezistență și ca răbdare.

Ințelegea economia forțelor și știa să profite la maximum de acest lucru. Din primele zile a înțeles că războiul civil din Spania va fi de lungă durată. Avea convingere că e cu neputință ca Germania să atace Sovietele fără o înțelegere cu Franța sau fără o răfuială decisivă".

Omul zeflemelei, al aparențelor, era un adânc observator și cunoscător de oameni și de lucruri.

Misiunile ce îi s'au dat ca ostaș le-a îndeplinit cu pricepere completă, cu hotărîre fără ezitare și cu o îndrăzneală fulgerătoare.

In modestia lui spunea că a fost un ofițer bun, pentrucă și-a făcut datoria. Tocmai această noblețe de caracter, această uitare de sine, îi cucereau simpatiile, îi asigurau devotamentele până la sacrificiul de sine al soldaților și al legionarilor.

Intr'un târg din Moldova, un maior de administrație venise să cumpere vite pentru Cartierul general. Ii suflă la urechea generalului (pe atunci comanda o brigadă de grăniceri și era colonel) că-i rămâne trupa flămândă.

Lasă pe maior să-și facă cumpărăturile; ia cele mai bune vite; îi dă un bon — și pentrucă maiorul se opunea, îi dă și zece zile închisoare.

Mare indignare la sedentarii Marelui Cartier, dar au înghițit hapul lui „Zizi", fiindcă era „Zizi".

Altă dată constată că de pe front veneau mai mulți la ciorbă, de cât cei ce erau în adevăr în poziții în fața inamicului.

I-a prins și nimeni n'a mai îndrăznit să se ambuscheze.

La Coți, dăduse ordin ca să nu se tragă nici un foc din tranșeele noastre; mureau scrâșnind grănicerii că nu puteau răspunde, dar ordinul viforosului colonel era ordin. Rezultatul: când s'au apropiat germanii nu numai că au suferit pierderi grozave dar contra atacați au pierdut tot terenul câștigat prin mari sacrificii.

Ducându-se, de pe front, plin de noroi, cu părul zbârlit, la Cartierul general; toți prietenii și cei pretinși l-au întâmpinat.

— Bine, Zizi, ce cauți tu aici?

— Am venit să mă... în C. G.

Și toți să râdă acum de glumă și de bravadă.

Acesta era soldatul, în câteva cuvinte numai.

Și în revoluția din 1907, a fost necruțător cu bieții oameni, cari nu știua ce voesc; dar iertător și generos cu cei supuși, cari reveneau la liniște.

Peste tot acelaș; minunat camarad, înfruntând pe cei nedrepți sau fără merit, chiar călcând disciplina, marele nume ce-l purta și cavalerismul lui fără pată — îl scăpau de sancțiuni.

I. F.

Generalul și Legiunea

Luând conducerea Legiunii, printr'un ordin al Căpitanului, generalul din primele momente (Noembrie 1933), s'a pus pe muncă serioasă, pe care a reluat-o, după lunile prigoanei. în cursul anului 1934, mai ales, în toamna lui 1934, după ce s'a constituit noul partid *Totul pentru Țară.*

Foarte des, generalul își da titlu de șef de stat major al Căpitanului.

„Corneliu e fiul meu spiritual, numai moartea mă va despărți de el".

Ceiace recunoștea generalul Căpitanului era darul devinației, al intuiției superioare.

„Spune și Nae Ionescu, ca și mine, noi ajungem prin calcule, acolo unde Corneliu vede limpede și hotărâtor prin intuiție"

Astfel l-am găsit într'o zi foarte vesel:

— „Știi a plecat Corneliu la Predeal. Il râdeam de dimineața că merge pe o vreme splendidă fără zăpadă la ski. Ei bine, iarăși am fost rămas (generalul spunea lucrurile pe șleau ca la cazarmă). Uite că s'a pus pe ninsoare și e vifor. El a avut dreptate".

Nimic nu făcea fără să întrebe pe Șeful Legiunei, a fost cel mai disciplinat și corect legionar.

Ca organizație tânără, mai mult pe câmpul de luptă, de cât în birou, P. T. P. T..., și fosta Gardă de fer, n'avea ceia ce chiamă scripte și registre.

In primul rând, generalul și-a luat de secretar general pe părintele Dumitrescu-Borșa. Avea la dispoziție dactilografi. A pus la punct organizațiile din toate județele; a făcut dosare speciale, a creiat toate serviciile pentru curieri, procese, apărători, avocați. S'a constituit mai târziu și un contencios. Toate acestea sub inspirația sau directa conducere a Căpitanului.

A făcut o vastă propagandă, timp de doi ani, prin conferințe sau alocuțiuni, la Iași, Cluj, Bușteni, Brăila, Galați, etc.

A venit în contact cu toți șefii, cu toate persoanele marcante sau nu ale mișcării.

Un general, înainte de toate, trebue să-și cunoasca trupa în toate amănuntele.

Muncia cu o regularitate, preciziune și seriozitate extraordinară. Nici șubrezenia sănătății, nici vârsta, nu-l împiedicau de la ceiace credea el că e datoria lui.

Invăța coloanele legionare anumite lucruri, chiar în cursul marșului. Totdeauna în fruntea coloanei, pe jos; se antrena cu tinerii ce-i puteau fi strănepoți.

Era neînduplecat cu boemii și din Legiune. Nu admitea scuze, chiar pedeapsa, la o organizație voluntară, erau prea aspre și dese.

De la el, a pornit ca un spirit de mai multă coordonare a cadrelor și a masselor. Mărindu-se Legiunea, în proporții fantastice, zdrobit de muncă, nu cerea nici răgaz de odihnă, prefera să rămâie pe căldurile mari, de vară în București, iar, iarna, pe geruri, să călătorească, în propagandă sau în necesități de organizație.

Timp de trei ani și ceva, s'au creiat legături sufletești între legionari și general de așa natură, că devenise Nestorul Partidului și Căpitanul, în clipele hotărâtoare, îl avea pe general la dreapta și neclintit până la ultima suflare.

Ce greu se vor desobișnui miile de legionari, capi sau nu, care-l vedeau zilnic, cu cari se întreținea, glumea, ridica moralul și le arăta marea misiune pe lume.

In afară de bazele unei mari organizări, ca șef de stat major, generalul a adus mari servicii prin vorbe și conferințele lui legionarilor și publicului.

Fie că vorbea, în consiliu de răsboi, la procese, fie că, tresărea marele lui suflet în discursuri ocazionale — ca memorabila alocuțiune de pe Muntele Susai, care a provocat lacrimile a mii de oameni —, cu faimoasa prozopopee: „oase sfinte ale celor cari s'au jertfit pentru Țară, camarazi scumpi, etc." — în cuvinte lapidare, arăta misiunea Legiunei și rostul luptei celei sfinte pe care o dă pentru mântuirea națiunei.

Clipă cu clipă, ceas cu ceas, zi cu zi, an cu an, generalul se confundase cu sufletul Legiunei. Trăia pentru ea și vedea că în ea este mânturirea.

Așa de jos s'au scoborât caracterele, atât de mult s'au prăbușit virtuțile și sentimentul de onoare și de corectitudine, în cât în creearea acestui magic legionar, contopire ideală de țăria romană și de dinamism mistic geto-dac — s'a rezumat Românul și România de mâine.

Ca un titlu ce i s'ar da, binemeritat, de către întemeetorul și Șeful Legiunii, ar fi acela de Părinte al Legiunii. De mult, „tata-bătrân" —, devenise o poreclă populară și iubită de general. Era și un titlu de glorie.

Iubia, în special, să vorbească cu țăranii și muncitorii. Considera acțiunea legiunii pentru muncitori, — opera de căpetenie a Inginerului Gh. Clime — ca o mare faptă românească, de o valoare morală excepțională.

Intr'adevăr, nimeni din politiciani nu se ocupase serios de massele muncitorești, lăsați pradă agitatorilor comuniști, ovrei sau streini.

Prin Legiune, muncitorimea dela noi intra în marea

familie românească, iar generalul nu scăpa ocazia să le vorbească, să-i înalțe pe muncitori, să-i iubească ca un părinte bun ce era.

O mare slăbiciune a generalului erau Macedonenii,—în altă parte a revistei vorbim de aceasta — și era să nu completăm personalitatea generalului — dacă nu-l arătăm toată activitatea solicitudinea pentru cei ce pătimesc pentru Legiune și țară, pentru osândiți, ca și pentru cei închiși. Se ocupa de fiecare caz, vesnic neadormit, la datorie, îndeplinindu-și sarcina cu un adevărat apostolat.

Generalul întrupa un aspect nobil al Legiunii, și, în luptele eroice, din ultimii ani, numele său va fi indisolubil legat, ca animator și ctitor de mișcarea de reorganizare și ctitor în mișcarea de regenerare și mai mult, de înviere a României, începută sub scutul puternic și neînvins al Arhanghelului Mihail.

I. F.

FRÂNGURELE

Generalul Gh. Cantacuzino, comandant de oști, a dat dovadă că era un admirabil om de războiu ca ori ce șef demn de asemenea renume, el își iubia soldații, și-și trăia viața la fel cu viața lor, cu toate grijile, cu toate suferințele, cu toate durerile, cu toate bucuriile".

*

„Generalul Cantacuzino era un suflet cald, un suflet de foc, care îl risipea cu limpezimea privirii sale, a cărui lumină când blândă, când hotărîtă pătrunzătoare și persuasivă, devenia dintr'odată o flacăre străbătută de energie.

„Numai astfel se expică de ce acest suflet era conducător de ostași, cu puterea de încredere nemărginită, iar mai târziu conducător de oști legionare. Și aceștia, și cei d'intâi, l-au înțeles și l-au iubit.

„Generalul Cantacuzino, în întreaga sa viață de soldat a împlinit cu sfințenie rânduiala calităților ce se cereau unui ofițer: abnegația, sentimentul onoarei mai presus de toate caracterul și peste toate aceste însușiri, care îl împodobeau cu prisosință, un generator de mare putere, sufletul".

General Gr. Constandache

POEZII

Camee

Un berbant și pierde-vară,
Fără neam și fără țară,
Vântul vrând pe fluture
De visări să-l scuture
L'așeză pe-o floare dalbă.

Și-i era pe gât ca salbă
Floarea celeia de nalbă,
Ce, pe sânu-i drag îl strânse
Și, lipit de ea, se frânse : —
El, culori, și ea, parfum.

A zburat pe cer ca fum —
Tot atunci pe-al bolții drum
Se porni un chipeș nor :
Pe un lac se-opri în zbor
Frumusețea să-și admire.

Gându-mi negru 'n aiurire
Il fixă dintr'o privire ;
Dar, cum gându-mi se-adâncea,
Cer, pământ, tot, dispărea
Și cădeam în nesimțire.

Liniște

Era un cer feeric
Și luna 'n întuneric
Țesea un văl de umbre,
De aur și penumbre...
Prin munți albi, văi mai sumbre
Plutea mister himeric, —
De groază și ispite,
Al nopții infinite.
Apoi vuia pădurea
Când des cădea securea.
La stână nici un ropot
Arare-un glas de clopot
Se 'nvălmășea c'un tropot
De cai veniți de-aiurea. —
Trecea ca un fior
Murmurul de izvor.

VIRGILIU CUFFA

Monumentul dela Alba-Iulia

In dureroasa poveste a năzuințelor neamului românesc spre lumină și spre libertate, cetatea Bălgradului figurează ca stâlp luminător de foc și ca rug ce-a mistuit trupurile, în cari au sălășluit sufletele eroice ale mucenicilor noștri.

In această cetate, căreia cărturarii i-au zis Alba-Iulia, a intrat odată luceafărul mândriei românești Mihai, primul întregitor, după triste veacuri de robie, al vechei Dacii. Acolo, la poalele munților bogați în aur a strălucit mai târziu cartea românească, afirmând prin rostul lui Simion Ștefan, unitatea graiului românesc. La Bălgrad preoțimea valahă s'a întors cu credința spre Roma, a cărei mărire a trezit în sufletele iobagilor voința de a fi ceeace au fost strămoșii lor. Acolo roata ucigașe a fărâmat pe cei trei eroi, cari și-au închipuit că prin credința lor vor schimba fața lumei.. Și acolo, când a venit plinirea vremei, poporul românesc dintre Carpați și Tisa s'a declarat stăpân pe soarta lui, liber pe pământul străbun.

Ridicarea unui monument eroilor martirizați de răsbunarea streinului în chip înfiorător, a fost împlinirea unei îndatoriri sfinte. Participarea Suveranului la desvelirea acestui monument a arătat lumei că sufletul întregei țări a tresărit și s'a închinat înaintea jertfei, pe care cei trei modești țărani au adus-o principiului sfânt al naționalismului.

Horia, Cloșca și Crișan au depășit prin lupta și jertfa lor zilele în cari au trăit. Au premers marilor mișcări naționale din apus și au arătat neamului lor calea, pe care va ajunge la liman.

Intr'o epocă, în care principiile de libertate socială și individuală nu erau încă lămurite, ei se aruncă în lupta așa de neegală cu autoritatea constituită a Statului, cerând libertate pentru toți. Intr'o epocă în care dominau încă principiile feudale, ei cer drepturi pentru neamul lor, ei cer întoarcerea celor înstrăinați, botezându-i din nou în lege românească. Și când trădarea îi vinde dușmanului, cu maestoasă demnitate primesc moartea. Ilustrațiile epocei ni-l prezintă pe Horia sfidând pe căiăii lui cu strigătul plin de mândrie, vrednic de un Muciu Scaevola: Ich sterbe für die Nation! Aceasta se întâmplă cu câțiva ani înainte de revoluția franceză, înainte de puternica mișcare de redeșteptare națională a germanilor. Atâta demnitate a impus până și ucigașilor lui, cari și-au dat seama că un popor din mijlocul căruia răsar astfel de firi nu va putea multă vreme să fie ținut încătușat. Sângele, cu care a fost stropită roata dela Bălgrad, departe de a intimida pe țăranii aduși să vadă supliciile, a avut darul de a'i face să înteleagă măreția morții pentru ideal, a avut darul de a'i face

pe mulți să invidieze această sublimă moarte. Rânjetul de satisfacție al dușmanilor a fost copleșit de imnurile de prea mărire ale poeților populari:

Pe cel câmp pustiu și'ntins
Arde-un foc de noi aprins.
Las'să ardă, și să crească,
Că-i în țara ungurească!...

Iar duhul lui Horia a colindat toate colibele obidite, înflorind dornic de libertate în fiecare leagăn. Revoluția din 1848 n'a fost decât întoarcerea poporului românesc pe drumul arătat de mucenicii dela Bălgrad ai neamului nostru. Iar proclamația dela 1918 a fost repetarea, de astă dată răsbunătoare a tuturor suferințelor, a cuvintelor lui Horia: Pentru Națiune!

Tânguioasa doină a muntenilor spunea până acum:

Jele-i, doamne, codrului
De urmele Iancului,
Că le plouă și le ninge
Și n'are cine le'ncinge.

Domnul tuturor Românilor, stând în fruntea poporului ce s'a închinat celor ce au voit innoirea și s'au jertfit pentru dânsa, ne-a arătat tuturor că astăzi codrul nu trebue să mai jelească armele lui Horia și ale Iancului le poartă biruitori ostașii regelui României Mari, conduși de crai tânăr iubitor de neam și iubitor de lumina și libertatea poporului său.

In năzuința-I spre innoire avem o sfântă datorie: Să-i urmăm!..

I. U. SORICU

Cugetări

Onoarea este ca scutul zeiței Minerva: nu poate fi atinsă de săgețile calomniei.

*

Din toate rănile sufletești numai una n'are vindecare: rana dezamăgirii.

*

Ne înălțăm în lumea frumosului pe aripile gândirii, dar cădem în noroiul pământesc pe aripile patimilor.

*

Patimile? Noroiul sufletului.

NUȘI TULLIU

Noapte de Maiu

Cobora, pe gânduri, luna
Panta Pindului abruptă,
Iar la strungă plângea doina
Ce părea din suflet ruptă ;
In tăcerea nopţii albe
Tot mai lin şi mai departe
Peste văi şi peste râpe
Răspândea tristeţi de moarte.
Eu din pragul casei mele
Ascultam cum doina plânge
Şi simţeam un dor năpraznic
Piept şi inimă că-mi strânge.
Plânsul doinei, plâns fierbinte,
Rupt din jale şi durere
Era lacrima din ochii
Unui neam sărman ce piere...
Neamu-acela-i neamul nostru,
Neam de vultur altă dată
Neam cu graiu 'necat în lacrimi,
Astăzi rob la lumea toată !

NUŞI TULLIU

DOINA

Doina-i freamăt blând de codru,
Murmur dulce de izvoare,
Este glasul pătimirii, —
Plâns de dor la şezătoare :

Ea născutu-s'a'n colibe,
Lângă vatra ţărănească —
Toamna, iarna, primăvara
Lacrimi multe să vestească.

Biet Românul trist o cântă
Lângă plug — când boii ară,
Iar păstorii, din cavale
O îngână către seară ;

Prin ea vremi de mult uitate
Glăsuesc cu-atâta jale
Când răsună din cimpoae
Tot mai lin şi mai agale.

Doina-i cântecul iubirii
Şi suspinul suferinţii,
Ea-i comoara de durere
Ce lăsatu-nea-au părinţii.

Vijeliile trecute
Suflă par'că în versul care
Ca o trâmbiţă răsună
Dela munte până'n mare.

Neamu'ntreg în glasul doinei
Simte sufletul că-i bate —
Graiul ei e graiul ţării —
Graiul miilor de sate.

Când o-aud străinii înşişi
Câte-o lacrimă îşi svântă
Căci pe lume nu e cântec
Cum e doina noastră sfântă :

Ea urzită e din lacrimi,
Din suspin şi vitejie
Şi-o cunosc şi munţi şi plaiuri —
Floarea câmpului o ştie,

Căci de sute de-ani o cântă
Flăcăi mândri şi fecioare —
A'nvăţat-o ciocârlia
Să o trilue sub soare ;

Iar în cuib privighetoarea
Pe sub clarul alb de lună
Cu atâta foc o cântă
Că păduri şi munţi răsună....

Nuşi Tulliu

Cântecul Voinicului

Doarme Pindul. Dorm şi codrii ;
Firea toată doarme-acum,
Eu pe murgul meu călare
Urc cântând pietrosul drum —
Hai, murgule, hai !

Murgul sforăe şi saltă
El, frumosul meu şoiman,
Grea-i cărarea, greu suişul,
Murguleţul meu sărman —
Hai, murgule, hai !

Grele nopţile de toamnă
Când luceşte câte-o stea,
Grele armele pe umeri,
Dar iubirea-i şi mai grea —
Hai, dragoste, hai!

Incă un salt şi sus la *Cruce*
Am eşit cu murgul noi
Şi la hanul cu vin dulce
Poposirăm amândoi —
Hai, murgule, hai!

Noaptea-i albă, luminoasă,
Vers de dragoste să scrii:
— *„Bun sosit!"* hangiul zice
Şi hangioaica cu ochi vii —
Hai, dragoste, hai!

E târziu. Hangiul doarme
Şi, trudit, vorbeşte'n vis
Iar hangioaica 'ntinde buze
Ce de miere par'că mi-s —
Hai, dragoste, hai!

Când luceafărul apune
In pădurea cea de fag
Nechezind, din somnul dulce
Mă deşteaptă murgul drag —
Hai, dragoste, hai!

Şi, punându-i şeaua, frâul
Mai departe noi zorim...
Zarea toată-i numai stele,
Viaţa dulce când iubim —
Hai, dragoste, hai!

Dar, hangioaica, 'n urma noastră
Cu-o batistă-şi face vânt
Şi'n a genelor mătase
Două lacrimi i s'au frânt —
Hai, dragoste, hai!

NUŞI TULLIU

Memorabilia

Cyrus voia să-i sărăcească — şi cât ar fi fost cu putinţă mai mult — pe Babylonieni, pentru a-i face mai umili şi cât se poate de vlăguiţi.

XENOFON (Cyropedia)

DILOGIE

I

CUVINTE IN PUSTIU

Cuvintele sânt ale adevărului. Iar pustiul este al vanităţii şi ipocriziei omeneşti.

Căci tu ai primit harul cel de sus şi cunoaşterea celor de jos ca să le fii oamenilor doftor pentru simţire şi minte. Şi ei te primesc şi te proclamă doftor. Dar bolile să nu li le spui aşa cum sânt; şi nici să cauţi să li le vindeci. Căci vor incepe să se uite la tine chiorâş, ca la un duşman ascuns care te-ai strecurat printre dânşii sub masca ştiinţii, artei şi iubirii, cu scopuri sinistre, tu, care pentru iubirea, arta şi ştiinţa ta ţi-ai jertfit toate scopurile.

Ci caută numai să dobândeşti măreţii vulgare; strigătele de aprobare ale nepricepuţilor învestiţi cu mantii pontificale: umpleţi imensa deşertăciune a sufletului cu milioanele de binecuvântări ale cerului; compuneţi o mimică de madonă; închipuie'ţi aripi de înger şi degete de patriarh... Şi îndată mulţimile te vor adora. Şi otrava neştiinţei lor amestecă-o cu altă otravă, a neştiinţii tale. Şi le vei fi părinte. Şi chiar împotriva simţului lor lăuntric, vor face din tine zeu. Şi cu atât mai sălbatecă le va fi bucuria, cu cât diabolicele lor osanale la adresa ta, falş profet, îşi vor înfige săgeţile de moarte, mai adânc, în inimia celuilalt, a profetului adevărat, cu respiraţia de foc.

Ha! a fi critic, muzical, sau de altă specialitate.... oribilă îndeletnicire!

Dar mai întâi, cine poate şi trebue să fie critic? — E critic cine poate. Studiu, practică a profesiunii, competinţă, imparţialitate, dezinteresare, cultul adevărului cu ori ce preţ şi sacrificiu — sânt tot atâtea obstacole într'o asemenea carieră.

O singură calitate e necesară: cunoaşterea imensei literaturi de... specialitate critică datorite generaţiilor de ignoranţi temerari cari au făcut autoritate în epoca lor şi epocă în vitrega istorie a criticei. Şi astfel vei părea a toate ştiutor. Şi e de ajuns. Şi dacă mai posezi şi puţină literatură de alt gen, şi puţină imaginaţie, amesteci în cauză pe Kant, Nietzsche şi un dalai-lama. Şi ţi-ai asigurat o viaţă de triumf.

O, un critic trebue să se strecoare prin multe dificultăţi.. profesionale, sociale şi naţionale chiar. El trebue să ţie seamă de toate contingenţele, ca să nu le jignească. Căci ar intra în multe încurcături. Vanitatea şi ipocrizia — şi ambiţia şi cupiditatea omenească, nu iartă. Dar adevărul? Cine-i adevă-

rul acesta ? Ori cine ar fi, el tace. E mut. El poate fi pervertit, mutilat, asasinat. Cui îi pasă de el, când toate contingențele sânt menajate ? Iată de ce înțelepții vremii nu'și fac un caz de conștiință din a'l ignora chiar în întregime.

Nu rare ori impertinența șade bine criticului, mai ales când e tânăr. Căci prin aceasta el își evidențiază genialitatea. Iar când, în slujba vreunei erezii la modă, împlântă cu entuziasm pumnalul în pieptul vreunei tradițiuni în adevăr creatoare, enorma gafă prinde și micul erou devine critic mare.

Numai un compozitor poate fi critic. Nu însă orice compozitor. Ci unul care să fi pătruns tainele creațiunii și arhitecturii muzicale în toate aspectele. In această privință, se poate spune că singurii critici pe care i-a avut lumea muzicală până acum au fost Wagner, Saint-Saëns și d'Indy. Aceștia posedau principiile absolute ale artei, un criteriu de judecată. Alții, nu trebuesc considerați decât numai ca unii cari vorbeau în numele lor, fără să angajeze prea mult adevărul.

II

DOUA ANARHII : IUDEE ȘI CREȘTINĂ

Pământul și cerul sânt cele două poluri ale existenții. Pământul este materia. Cerul este spiritul. Spiritul a creeat materia, dar creațiunea e mai prejos de Creatorul ei. Iată de ce creațiunea tinde către creator. Viața este manifestarea acestei tendinți. De aceea produsele vieții se întrec la nesfârșire ; și opera omului întrece pe om. Providența și Satana țes condițiunile cari privesc sau dăunează mersului vieții.

Pământul și cerul dețin nenumărate puteri egal de geloase de a'și apăra posesiunile.

Un fir de iarbă este o manifestare a vieții în tendința ei de a se zmulge de sub stăpânirea pământului. El răsare de sub vatra întunecoasă a acestuia și voios salută și binecuvintează razele soarelui care reprezintă pentru el izvorul de viață și tainele cerești. Pentru retrăirea acestor taine, ca pe vremea când le trăia atunci când împreună cu tot pământul el era una cu cerul din care aveau să se formeze, firul de iarbă capătă puteri de arbore, arborele ia putere de a umbla și se face animal, iar animalul își desvoltă puteri de a simți și de a cugeta și se face om. Iar omul este negarea pământului și cucerirea prin simțire și cuget a înțelesului veșniciei care este el, una cu veșnicia însăși. Și astfel murind omul birue temporarul și moartea

Sfărâmând cătușele pământului, viața reneagă stăpânirea lui. Ea este anarhică față de puterile pământului și ale materiei. Dar acceptă puterea cerului și a spiritului, fără de care ea s'ar stânge. De aceea vajnicul acuzător al vieții este Satana,

el, negatorul și trădătorul puterii cerului. El învinue viața de anarhie față de domnia și legea pământului, el cel vinovat de anarhie față de domnia și legea cerului. El hulește viața pentru dragostea ei față de tradiția cerului, el cel mai vrednic de hulă pentru dragostea lui față de tradiția pământului. El osândește viața pentru încălcările legii materiei, și, ca și acel care trece peste bârna din ochiul lui pentru a vedea paiul din ochiul aproapelui, nu admite să fie osândit pentru încălcările legii spiritului.

Și astfel se strădue viața între cele două poluri ale existenții, între pământ și cer. Smulgerea de sub puterea unuia este o anarhie rezolvată în totala acceptare a puterii celuilalt. Din puterea pământului în totală anarhie față de puterea cerului s'a născut Moloch. Din puterea cerului în totală anarhie față de puterea pământului s'au născut îngerii. La mijloc, între Moloch și îngeri, din armonia puterilor pământului și cerului, s'a născut fiul omului ajuns fiu al lui Dumnezeu, mai pe scurt omul. Omul este pământ divinizat. El este creațiunea lui Dumnezeu. Dumnezeu este veșnic. Dumnezeu este mare. Dar în creațiune, măritus'a Dumnezeu pe sine. Căci omul cucerește nemurirea numai pentrucă moare. Prin aceasta e mai mare decât Dumnezeu și numai întru cât reușește a se face sălașul acestuia.

DIMITRIE CUCLIN

Maxime

Sufletele mari stau deasupra instinctelor primare ca zeii Olympului deasupra norilor.

*

Se pot șterge orice pete; niciodată petele sufletului.

*

Sunt familii cari nu pot trăi fără clevetire, după cum cuibul de vipere nu poate exista fără înfiorătoare șuerături.

*

Iubirea e ca vinul tare : îmbată.

*

De cât Thersit un veac mai bine Achile un an.

*

Toate comorile din lume nu pot îmbogăți o inimă săracă în simțiri nobile și în avânturi generoase.

NUȘI TULLIU

Ţară

Ţară cu destin şi zodii
Curcubee te 'nfăşoară
Şi-ţi boltesc visarea
Ţara mea, o, Ţară !

Ţară cu haiduci de vifor
Şi feciori de lele.
Toţi îţi cântă doina verde
De s'aude 'n stele.

Ţară cu oieri de munte
Soare 'ncingătoare.
Zâne albe joacă hora
In patru hotare.

Ţară fruntea Ta senină
Gata-i de mireasă
Vine mirele : Arhanghel,
Ţara mea frumoasă !

Ţară crească-ţi vrerea albă,
Visul spre vecie.
Trec, cântând legionarii :
Ţară, Românie !

CONSTANTIN A. COLIMITRA

Rugă pentru Ţară

Am poposit aseară sub zarea azurie ;
Deasupra mea Luceafăr aprinse vâlvătăi,
Ardeau fosforescente troiţe pe câmpie,
Iar luna, ca un bour, păştea miresme 'n văi !

Am vrut s'adorm, în mână, cu steaua de safire
Dar am văzut cum creşte frumos, un curcubeu
Şi-am atârnat cu râvnă parâng de mântuire
De semnul alb al Crucii proptit în Dumnezeu.

In miezul nopţii toaca bătu uşor de denii
Străbunii se treziră din somnul lor adânc.
Ei merg să dăltuiască destinul de milenii
Şi-or trece cu 'Invierea şi veacul pe oblânc.

Alăturea de mine troiţa se închină ;
Iar eu desfac mătănii spre cer, spre infinit ;
Adulmec fără vrere întinderea senină
Şi cresc târziu în veacuri—Ceahlău nestăvilit !

..In miezul nopţii toaca, dormi 'n sfârşit de denii
Troiţa lângă mine lungi gene a închis.
Vei trece Ţară Mare prin veacuri şi milenii
Infăşurată 'n albe iluminări de vis !

CONSTANTIN A. COLIMITRA

Cugetări

— Despre Stat —

Guvernele sunt trecătoare, naţiunea este permanentă ; spre a feri naţiunea de comoţiuni violente şi păgubitoare, guvernele pot fi răsturnate când nu corespund idealului politic, naţional ori social.

Nu-mi vorbiţi de circumstanţe atenuante în greşelile comise în paguba statului şi a naţiunii; greşelile implică ori incapacitate, ori rea credinţă şi neglijenţă, ori trădare şi abuz, defecte ce trebuesc să aibe sancţiuni de aspră penalitate.

Putem compara statul cu o frumoasă şi solidă arhitectură ,iar guvernele cu paznicii acestei arhitecturi.

Dacă paznicii pradă şi dărâmă clădirea, cine s'o păzească, de cât legea. Dar legea trebue să fie respectată şi aplicată, alt cum statul devine un nume, iar legea o iluzie.

Statul cată să fie apărătorul poporului întrucât el este sinteza nevoilor şi aspiraţiunilor colective ; statul, care devine asupritorul mulţimii este un stat ilegal, şi, orice cetăţean este în dreptul lui să-i refuze respectul şi supunerea.

O naţiune nu este o turmă, ea este o colectivitate de individualităţi cu temperamente şi năzuinţi, interese şi idealuri deosebite, dar, toate aceste caracteristice specific individuale, trebuesc contopite cu interesele şi idealurile neamului şi ale statului, spre a da unitate şi armonie, echilibru şi forţă a tot ce este naţional şi etern.

Pe furtună, catargurile solide troznesc, dar nu se rup; în clipele grele, marii cârmuitori de state luptă, mor, dar nu se lasă biruiţi.

NUŞI TULLIU

SCHIŢE

Aspecte din Dobrogea

Era în luna lui August.

Ali, deşi om instărit, muncea alături de ai săi, la munca câmpului, din zori şi până seară. Bucatele se făcuseră din belşug şi parcă tot nu era mulţumit. Il muncea gândul că trăise cincizeci de primăveri, fără să fi făcut şi el o plimbare cu trenul, cât de mică.

Decâteori vedea trenul, îl copleşea marea lui durere, regretând că nu e şi el printre oamenii pe care îi alinta vântul la ferestrele trenului.

Nu odată îşi puse în gând să facă acea plimbare miraculoasă, măcar o staţie, dar parcă atunci se ivea câte ceva care îl oprea.

Cum a doua zi era marele Bairam[1]) şi mai ales că era invitatul fratelui său Ibraim care îşi mărita pe fiica sa Senia, se gândi că e cel mai potrivit moment să-şi satisfacă scumpa lui dorinţă.

Avu grija ca mai înainte să-i expedieze pe ai lui cu căruţa; iar el sub pretext că ar trebui să târguească daruri pentru noui însurăţei, plecă la oraş, la Constanţa, de unde urma să plece cu trenul la Cerna-Vodă, staţia cea mai apropiată de comuna cardaşului[2]) Ibraim.

La Constanţa după ce îşi termină cumpărăturile, o luă repede spre gară. Ajuns la gară, fu informat că mai întâiu, trebue să-şi cumpere bilet şi apoi se poate urca în tren.

Ali, ca mai toţi Turcii, care vorbesc o românească sucită, se adresă casierului :

— Dom caser, dai la mine un balet.

— Unde vrei să mergi, turcule ?

— Ce treaba la D-ta, unde vrei merge la mine !

— După mai multe ciocniri de întrebări şi răspunsuri, Ali, văzând că n'o scoate la capăt, îi spuse, natural, după ce pomeni pe Alah :

— La Cerna-Voda vrei mergem la mine ! Ce a înţeles la D-ta, dacă la mine ai spus la D-ta, unde vrei mergem !

— Optzeci de lei costă biletul, plus doi lei aviaţie.

— Mult parale Dom caser, faci la mine mai eftin, la mine sarac estem !

— Nu se poate, turcule !

— Dom caser, la mine nu-i suem la tren, la mine stai afara la scara.

— Ali văzând că nu-i poate convinge cu toate argumentele lui, se hotărî s'o întindă pe jos, pomenind pe Alah şi toţi Sfinţii.

Ajungând la Medgidia, după ce merse o bucată bună pe jos, aproape jumătate din drum, se hotărî să încerce şi la casierul dela acea gară. Obosit, că deaebea mai putea vorbi, se adresă casierului, de data aceasta mai respectuos :

— Rog promos, Dom caser, dai la mine un balet !

— Unde vrei să mergi, turcule?

— Şi la D-ta trèba la mine unde vrei mergem ? La Cerna-Voda vrei mergem ; acum ce a înţeles la D-ta, daca la mine ai spus unde vrei mergem !

— Casierul, văzându-l om sucit, îi spuse costul biletului, lăsându-l în plata Domnului.

Patruzeci de lei, turcule.

— Bravo ! Dom caser, la D-ta om cistit estem ! Ala caser la Kiostengea, mare poşlama estem, ai cerut la mine 80 lei.

GH. P. MIHALECU

1) Un fel de Paşte al Turcilor.

2) Frate — (are şi sens de camarad).

Aforisme

Iluziile ? Păsări călătoare, ce se întorc la cuibul lor, cu razele primăverii.

*

Oameni mândri sunt ca brazii de pe stânci : nu se pleacă nici vânturilor, nici furtunilor.

*

Vanitatea ? apanagiul caracterelor mici.

*

Lumea e un bâlciu : se vinde acolo nu marfa cea mai bună, ci, marfa căreia i se face mai multă reclamă de meşterii vânzători.

*

E mai uşor a fi om inteligent de cât om de caracter ; inteligenţa se naşte, caracterul se formează prin voinţă şi educaţie.

*

Criticii ? Mărăcinii din grădina spiritualităţii.

*

Cadavrul tot cadavru rămâne or cât l'ai înfăşura în strae de purpură şi aur ; e la fel cu operele spirituale : îmbrăcate în cea mai pompoasă frazeologie, tot opere moarte rămân, dacă nu conţin idei şi înalte simţiri.

*

Broasca ţestoasă îşi ascunde urâţenia sub carapace ; oamenii răi ticăloşia sub anonimat.

NUŞI TULLIU

Pentru cine și alături de cine trebue să luptăm noi Aromânii?

O seamă de cititori și frați aromâni de dincoace și de dincolo de hotare, adică din Macedonia, ne pun ades — prin scris și prin viu graiu — această întrebare : *Pentru cine și alături de cine trebue să luptăm noi aromânii?*

Astfel cum este formulată, întrebarea cuprinde două chestiuni distincte și deosebite una de alta și care se cer lămurite : precizarea obiectului și obiectivului luptei și indicarea aliatului nostru de idei și luptă, alături de care și prin care ne vom atinge, ne vom putea atinge acest obiectiv.

Vom încerca să le răspundem tuturor prin rândurile de față.

Pentru cine trebue să luptăm noi aromânii?

Dar, vă întreb, pentru cine am luptat până acum? De eri, de alaltăeri și de veacuri? Pentru cine?

Răspunsul este : Am luptat pentru toată lumea, pentru toți străinii, pentru toate popoarele din Balcani pe care le-am făcut State.

Am luptat, de veacuri, pentru Bulgari, pentru Greci, pentru Sârbi, pentru Albanezi.

Numai pentru noi înșine, pentru neamul nostru românesc, nu.

Deschideți filele istoriei noastre sbuciumate, cea mai tristă istorie care i-a fost dată unui popor îndepărtat de matca sa etnică și veți vedea. Veți vedea cum noi am rătăcit sufletește veacuri întregi însușind ca idealuri proprii idealurile celorlalte popoare balcanice care nicicând nu ne-au voit binele.

Veți vedea că noi am dat Bulgarilor un imperiu vast, care constitue temeiul aspirațiunilor lor naționale. Le-am dat o dinastie bărbată. Le-am dat, și continuăm să le dăm și acum, o serie de nume ilustre, prin realizările lor în domeniul economic, științific și artistic. Le-am dat luptători și eroi.

Veți vedea că Grecilor, noi ciobanii Balcanilor le-am dat, prin armatolii și căpitanii noștri, independența politică. Le-am dat poeți cu care se mândresc si se vor mândri peste veacuri. Le-am dat ostași, căpitani de oaste si eroi. Le-am înzestrat armata prin everghetii noștri. Le-am dat orașe înfloritoare. Le-am reinviat și răspândit până hăt departe cultura lor națională.

Veți vedea că Sârbilor noi „Țințarii" le-am dat o clasă de negustori devenită clasa lor burgheză din care s'au recrutat și se recrutează până azi, conducătorii lor politici. Le-am înjghebat industria și negoțul național. Veti vedea că Albanezilor noi aromânii le-am zămislit cultura lor națională, negoțul și industria. Le-am creiat și desvoltat orasele pe care le locuesc. Le-am dat scriitori și luptători de seamă. Le-am susținut, sângerând alături de ei și ades mai mult ca ei, lupta pentru independență. confundând-o cu propria noastră cauză românească.

Toate acestea le-am făcut nu ca mercenari — *noi aromânii n'am dat și nu vom da niciodată mercenari* — ci ca voluntari generoși. Fără plată și răsplată. Fără intenție de plată și răsplată. Din simpla pornire eroică a sufletului nostru care pretutindeni și în toate timpurile a știut să lupte, numai pentru dreptate. Astfel, împinși de suflul epic care bate în noi, am sângerat pentru toți străinii, dealungul veacurilor celor fără număr de când rătăcim fără țintă prin bezna Balcanilor. De atunci de când marele corp care trebuia să dea *imperiul romănesc* dela Nordul și Sudul Dunării, s'a fost frânt în două în chip tragic. Ne-am măcinat în chip inutil ființa noastră etnică și marile noastre virtuți, pe toate câmpurile de luptă.

Ce am primit în schimb ?

Nimic !

Nimic, afară de acea permanentă batjocură a numelui nostru de român.

Iar atunci când,, trăind printre Greci, Bulgari, Sârbi și Albanezi — în locurile pe care le-am avut mai mult de un mileniu — am vrut să ne facem și nouă parte de geniul și truda noastră proprie, păstrându-ne graiul românesc și mândria sângelui nostru împărătesc, ei au pornit cu toții împotriva noastră. Și Grecii, și Bulgarii, și Sârbii, și Albanezii. Cu toții. Ne-au interzis graiul, ne-au zăvorit școlile, ne-au pângărit bisericile și mormintele, ne-au ars casele, ne-au jefuit și ne-au distrus mândrele noastre orașe clădite cu atâta trudă, ne-au dat închisorile drept locuință, ne-au omorât părinții și frații...

Nu le cunoașteți toate acestea ? Doar ele constituesc trista istorie aromânească de veacuri...

Azi cărările neamului nostru se pot despărți. Trebue să se despartă. Drumul vechiu bătătorit până acum și drumul cel nou, al românismului. Dincolo, însângerări inutile și dezastrul de veacuri. Dincoace, viață națională. Pentru prima dată în cursul vieții noastre ca popor se prezintă ocazia să luptăm pentru noi înșine. Pentru românism. Clipa aceasta e sublimă. Să ne bucurăm că a sosit și să pornim în luptă vijelios, cu elanul ce ne caracterizează.

Iată dar pentru cine trebue să luptăm noi aromânii. Pentru noi, numai pentru noi. Prin acest *noi* nu înțelegem „noi macedonenii" ci „noi Românii de pretutindeni". Căci, ceeace este românesc are, trebue să aibă, pentru noi una și aceiaș valoare. Fără sectarism. Fără regioinalism. Căci sectele și regionalismele pot distruge o natiune, pot compromite un ideal. Noi aromânii care n'am dat niciodată secte în materie religioasă, nu vom da, nu trebue să dăm, nici în alte domenii.

Idealul și lupta tuturor Românilor este idealul nostru. Și acest ideal este păstrarea ființei etnice, apărarea pământului românesc, a națiunii române, în care suntem și noi cuprinși.

Dar, acesta fiind obiectivul luptei, trebue să mai precizăm *alături de cine luptăm noi aromânii?*

Să ne lămurim.

Redeșteptarea noastră în românism și mutarea unei părți din marea familie aromânească aci în România, coincide cu marea frământare a neamului românesc de a ieși din vechile

tipare politice și sociale spre a păși pe un drum nou, al *României integrale* de mâine. In fața și împotriva acestor aspirațiuni înalte stă dihania politicianistă, ea însăși instrument orb și inconștient al mafiei oculte. Priviți în jur și veți vedea cel mai trist spectacol, acela al unui popor împărțit în clanuri și partide care se învrăjbesc de moarte între ele, în timp ce dedesubt fierbe nestingherit, alimentat chiar cu vreascuri românești, cazanul de otravă al Iudei.

Azi mafia e evidentă. Mafia promovează pseudo-democrația, democrația degenerată și iudaizată, împotriva națiunii. Mafia ordonă politicianului miop să oprească venirea în țară a fraților noștri români de peste hotare, supuși dincolo celui mai aspru regim de persecuție și desnaționalizare. Mafia promopatogenă a comunismului.

Ce trebue să facem noi aromânii în atari împrejurări?

Să devenim uneltele mafiei înregimentându-ne în alcătuirile ei politice și înfruptându-ne la marele praznic al democrației?

Să facem abstracție de frământările sociale și politice ale țării ocupându-ne exclusiv de interesele noastre proprii căutând să ne îmbogățim cât mai mult și cât mai repede?

Nici una din aceste căi și metode nu se potrivesc cu sufletul și temperamentul nostru. Etica noastră curată de ciobani ne-a făcut să luptăm chiar în țări străine numai pentru cauza dreaptă. Această cauză dreaptă trebue s'o îmbrățișăm și în România, mai ales că ea este a noastră. Vom lupta deci alături de aceia care apără cauza dreaptă a românismului, cu abnegație, cu sacrificii, cu eroism.

PETRE BUCOVALLA

Cugetări

Nu pot suferi pe oamenii cari plâng la orice ocazie, căci lacrima este sau lașitate, sau falsitate.

*

Singurătatea este altarul la care liturghisește sufletul, dezbrăcat de patimă și răutate.

*

Cine nu-și iubește părinții e un denaturat, cine nu-și adoră patria e un criminal. Pentru aceștia nu există de cât o singură pedeapsă: disprețul.

*

Numai sentimentele profund religioase mișcă și călăuzesc sufletele popoarelor; fără aceste sentimente, oamenii sunt ca vapoarele fără cârmă pe o mare furtunoasă.

NUȘI TULLIU

Cronica culturală

Victoria aliaților în 1918 a adus cu sine: principiul autodeterminării popoarelor, libertatea și dreptatea, iar, prin Liga Națiunilor egalitatea între cei mari și mici.

Punctul negru al înfrățirii popoarelor rămânea bolșevismul și revoluția rusă. In beția, care a urmat victoriei, s'a uitat totul; s'a înfrățit lupul cu mielul, tigrul cu gazela, pantera cu zebra, leul cu vițelul etc.

La noi, a fost, ca un vis; generația războiului, minunată că a scăpat teafără și că are ce mânca, nu se uită la tragedia care era teribilă pentru poporul românesc. Unirea, marea unire, de la Nistru până la Tisa deveni o realitate.

Câțiva tineri studenți, din Iași, conjurați într'o cruciadă, ce avea să dea roade mai târziu, scoase strigătul de alarmă.

Năvala iudaică începuse, ca o mare avalanșă barbară, obscurantistă, persistentă, perpetuă. Industria și comerțul fuseseră de mult în mâini iudee; venea acum, prin căpătarea drepturilor politice, acapararea profesiunilor libere, a posturilor în învățământ, în stat, cu primatul jidovesc în toate.

Prin capital, adică la ei capital înseamnă banii băștinașilor și munca lor, dispuneau de toate. Unele partide politice stau la cheremul finanței israelite, oameni politici, sabăsgoimi de toate nuanțele la dispoziția Kahalului. Pe deasupra, influența iudaică internațională înfrățită cu masoneria și cu bolșevismul, se năpustea asupra vieții politice, literare și artistice la noi. Presa devenise în majoritate ovreiască. Prin masonerie devenia bolșevizantă; editurile, librăriile erau ovreești, iar cele câteva românești sub absoluta dependență a celor d'întâi.

Un scriitor naționalist era aruncat în gheenă: nu se pomenea de el, nu se tipărea. Toate canaliile, cozi de topor, toți mișeii, vânători de bani și de situații fără merit, cu un bagaj de înjurături birjerești, sau cu un dicționar scatologic, atacau totul: biserica, familia, statul, monarhia, onoarea, patria — adică deveneau unelte ale descompunerei și ale bolșevizării.

Călinești și Lovinești, speță cu totul abjectă, insultau memoria lui Eminescu; un jidan botezat oare-care cobora în teorie arta, la senzație ca și coreligionarul Leon Blum.

De peste tot, literatura de bordel" a ovreimii bolșevice de care vorbește Alfred Rosenberg, invada școala, piața, familia. Prin cinematograful jidovit, prin muzica transformată în jazzband sălbatic, prin cubism în pictură, în artă,

în arhitectură, doborau la pământ eternele principii ale Artei clasice.

Până și în cărțile de școală erau excluși Vasile Alexandri, Dumitru Bolintineanu, George Coșbuc, Nicu Bălcescu— pentru a se preamări ca modele coprografia lui Arghezi, Damian Stănoiu, etc.

Jidănași, de-abia știind românește, deveniseră scriitori celebri, cu analfabetismul în frunte: Aderca, Balthazar, Sebastian (ce nume pompos pentru un Iție pistruiat!), etc.

Un ticălos, om de nimica, ajuns pe uși lăturalnice la Universitate, încredința faimoasa Cazanie a Mitropolitului Varlaam, ca s'o comenteze un jidan.

După spusele unui om de stat român nu ne aștepta de cât ordinul de ocupație bolșevică. România, în rând cu Spania, Rusia — și chiar Franța!

Toți Românii de seamă au înțeles grozăvia momentului istoric. Acum e vorba, nu numai de o simplă problemă evreiască în România, ci de însăși existența noastră ca stat și ca națiune. Cele ce se petrec în Rusia, în Spania, ce se completează în marea republică franceză nu ne dau posibilitatea alegerii sau ezitării.

Cu drept cuvânt, d. Goebbels de la înălțimea situației sale, clama la 8 Septembrie, la Nueremberg: „Luându-l de guler pe ovrei, îl denunți lumei: iată pe inspiratorul, proorocitorul, pe exploatatorul acestor groaznice catastrofe cari sunt revoluțiile. Vedeți pe dușmanul omenirii, pe nimicitorul culturii, pe parazitul popoarelor, pe fiul haosului, pe întrupătorul răului, fermentul descompunerii și demonul plastic al descompunerii omenirii".

In aceste coloane vom duce cu necruțare lupta pentru mântuirea sufletului românesc. Inaintea noastră, ca un nou Hercules, d. prof. N. Iorga în *Neamul Românesc* și în *Cuget clar*, a abătut Alfeul binefăcător pentru a curăți grajdurile lui Augias.

Putem spune că în acest războiu, fără să tacă muzele, *toga cedat armis*, arma are cuvântul, arma bărbăției și a convingerei absolute.

SIMEON RUFU

Maximă

Niciodată oamenii și popoarele cu mari înclinări senzuale nu vor reuși să creeze ceva mare și perfect frumos în sfera purității artistice: căci, nămolul lubricității întunecă cristalul gândirii și simțirii curate — însușire ale eternului etic și estetic.

N. T.

Problema Palestinei

După ce a stat trei luni, închis în Moscheia lui Omar din Ierusalim, Marele Muftiu a înșelat paza sentinelelor britanice, și într'o corabie cu pânze, a debarcat într'un punct izolat al Libanului. De aci, fugarul a ajuns la Beyruth.

Hai — Amin — Effendi El Hiupssein nu a împlinit încă patruzeci de ani. Coborâtor dintr'o veche familie arabă, a avut o educație foarte aleasă și vorbește curat, în afară de limba maternă, turcește, engleza și franceza.

In jurul lui s'a concentrat rezistența arabă împotriva înstrăinării Palestinei

A fost ales Mare Muftiu pentru prestigiul său, pentru însușirile personale și pentru sentimentele sale ultra-naționaliste. Postul său îi da și autoritate spirituală și temporală — (mireană).

Era și șef religios și președintele înaltului comitet arab.

Funcțiunea sa religioasă îi aduna venituri foarte mari, adăogându-se la acestea darurile, câte odată importante, ale Suveranilor și fruntașilor musulmani din alte țări — servind la susținerea cauzei independenței arabe.

Opoziția sa iredentibilă s'a resimțit contra mandatului britanic și atunci când se găsea în Palestina comisiunea de anchetă prezidată de lordul Peel.

Autoritățile britanice voind să-l aresteze n'au găsit pe nimeni în casa Muftiului, care, informat prin propria poliție, se refugiase în moscheia lui Omar, unde se găsea apărat de o suită numeroasă, având și provizie pentru a rezista unui asediu vreme îndelungată.

Din această închisoare sacră, inviolabilă Amin-Effendi dirigiua prin telefon mișcarea naționalistă arabă De aci, tot prin telefon, a dat unui ziarist englez, un interview asupra treburilor din Palestina, pe care ziarele arabe din Cairo, l'au răspândit în toată lumea musulmană.

Fuga lui misterioasă din moscheia lui Omar este un eveniment considerabil, iar autoritățile franceze se tem să-i dea drumul într'o țară arabă. Probabil că va fi lăsat să meargă în Italia.

Marele Muftiu Amin care a înfruntat Anglia, de-abia acum își va desfășura acțiunea sa panislamică pentru independența Palestinei.

Cei câțiva cumpărați de finanța ovreiască pentru a susține un compromis evreo-arab, sub fostul primar al Ierusalimului Nașașibi, — au fost înlăturați definitiv de evenimente.

Dela cucerirea Siriei și Palestinei chiar sub Omar Califul, imediat după marele Profet, au trecut peste 1300 de ani,

De mult Ierusalimul î.i pierduse caracterul ovreiesc. Azi este locul sfânt al creştinilor şi al musulmanilor.

Poate ca o răsbunare a Iudei contra lui Hristos, evreii au voit să devie stăpânii Palestinei. Dar aşa ceva ar fi fost cu neputinţă. N'ar fi permis protestanţii englezi, nici creştinii din toată lumea ca mormântul Mântuitorului să ajungă pe mâinile crucificatorilor de Dumnezeu.

Problema Palestinei nu este numai de resortul Angliei şi a Ligei Naţunilor, ea o devenit o chestie de prestigiu al întregului popor arab şi al tuturor musulmanilor.

Vizita Marelui Muftiu la Atatürk, telegramele de protestare ale musulmanilor din Lybia şi Abisinia către primul ministru al Angliei, ca şi scrisoarea regelui Yemenului către Mussolini, pe care-l solicită să devie protectorul musulmanilor, arată extinderea şi gravitatea conflictului.

Prin agenţii, prin presă, prin masonerie, prin Liga Naţiunilor, prin toate mijloacele imensei lor puteri, ovreii au lăsat să se înţeleagă tocmai contrariul de ceeace este adevărat. Arabii revoluţionari din Palestina, cari luptă pentru patria lor indivizibilă nu sunt nici anarhişti, nici agenţi provocatori ai vre-unei mari puteri, ci pur şi simplu, protestatori contra năvălitorilor în ţara lor sub egida Angliei.

Lupta Marelui Muftiu, ca erou central al revoluţiei arabe, capătă o mare semnificaţie. Indiferent de ce se va întâmpla, cauza dreaptă va triumfa şi sionismul va muri ca un vis morbid şi de acaparare sângeroasă.

Dar atunci care va fi soluţia problemei evreeşti în România, Polonia, Ungaria, Austria, etc. ? In orice caz, ea nu are nimic aface cu sionismul ; este o problemă de deparazitare şi profilaxie socială şi rasistă.

Se va termina, desigur prin creiare de noi ghettouri şi de reîntoarcerea marei părţi a evreilor într'un colţ al Asiei de unde au venit şi chiar al Africei ?

Dar conflictul dintre arabi şi evrei înseamnă o intoranţă arabă ?

Nici decum. Prin forţa lor colosală ei conduc de fapt Palestina politceşte. Puterea mandatară a Angliei a fost mult timp în mâinile unui evreu, înalt comisar al Majestăţii sale britanice, Sir Herbert Samuel, care, ca ovrei, făcea treburile ovreilor.

Incetul cu încetul, pe nimic, profitând de criză, de abundenţă şi monopol de capital, au acaparat o treime din Palestina. Arabii erau excluşi, se creia o comunitate ovreiască închisă, din care arabul era paria sau surghiunit.

Ca în toate părţile din lume, evreul după acaparare întemeiase robia, după sclavie exterminarea poporului care l'a tolerat. Exemplele se multiplică de mai bine de patru mii de ani ; în Egipt, în Palestina, în Diaspora, în lumea de azi : ve-

deţi Rusia, Spania, spectacolul care-l dau şi alte ţări bolnave din Europa şi America.

Arabul s'a revoltat ca om, pentru nedreptatea făcută ; apoi, ca patriot. Tragedia arabă din Palestina o vor înţelege la noi, Moţii dislocaţi, Moldovenii asvârliţi din munţii şi vetrele lor şi o înţelegem cu toţii.

Dar tocmai gravitatea problemei arabe în ţara sfântă, este un avertisment pentru toţi aceia cari au de rezolvat o gravă problemă jidovească. Arată că toate au o imagine şi toate nu pot fi tolerate de un popor, ori cât s'ar crede că e tolerant sau imbecilizat.

Noi tragem o concluzie că problema va fi şi trebue rezolvată în folosul popoarelor băştinaşe. Cu atât mai rău pentru aceia cari au săpat groapa altuia în propria curte a proprietarului.

PUBLIU SERENA

SPADE INCRUCIŞATE

„Românii" dela „Munca"

Vreţi să ştiţi cine se erijează în conducători spirituali ai muncitorimii româneşti ?

Vreţi să cunoaşteţi cari sunt aceia ce „apără" interesele acestei muncitorimi ?

In cazul acesta, citiţi şi reţineţi numele colaboratorilor revistei *Munca* a d-lui Ioan I. Mirescu care de trei ani. datorită subvenţiilor văzute şi nevăzute apare regulat în fiecare lună. Iată-i :

***R. K. Roxan, B. Ehrenfeld, L. Lorvin, A. Abramson, Walter Schevenels, Cr. Wertheimer-Viena, Frans Longville-Bruxelles, I. M. Feraru* (Schmidt), *Leon Jauhoux. M. Georges-Bruxelles, T. Cristureanu* (ginerele lui Socor) *Harold Butler*, etc.**

Deci, toţi unul şi unul „români" sadea.

Adunătura sinistră de mai sus se intitulează antifascişti, nume de camuflaj al comuniştilor, laudă opera de distrugere a frontului popular din Spania roşie, omagiază pe Stalin, sinistrul stăpân al celor 100 milioane de sclavi.

Avangarda lui Iuda

Câteva ziare românesti în frunte cu „Universul" au dat alarma asupra ofensivei antiromâneşti a sectelor religioase care presară oraşele şi satele noa tre şi mai ales asup a Adventiştilor de ziua a şaptea. De trei decenii şi mai ales în anii de după războiu sabatiştii noş ri îşi fac de ca ca într'un sat fără câini. Convertesc şi pervertesc pe naivi într'o religie de ăpă chioară unde tronează, camuflat triunghiurile încârligate ale lui Iuda şi semnul maestrului Hiram, percep taxe şi impozite după textele din Thora şi alte s milare.

Oare n'a sosit ceasul regulării conturilor „episcopului" P. P. Paolini şi al lui Ştefan Demetrescu din spelunca-templu din Labirint ?

SPANIA ŞI CHINA

Două ţări de mare cultură şi veche civilizaţie sunt pradă bolşevismului.

Ceeace generalul Franco face pentru mântuirea Spaniei, Japonia luptă să salveze din anarhia tukiunilor şi a kominternului,— imensul Imperiu Ceresc. Desigur că în această socoteală intră şi „imperialismul“ nipon; dar, fără necesitatea spaţiului şi căpătarea hranei pentru populaţia crescândă a Imperiului din Soare-Răsare— războiul n'ar fi existat în Extremul-Orient.

O Chină puternică iarăş n'ar fi dat prilej de invadare, precum fară lăcomia bolşevică de a cuceri Spania n'ar fi existat îndemnul pentru Mussolini şi Hitler de a trimite armate puternice contra comunismului ce se instala învingător în Mediterana occidentală.

Desigur inspiratorii şi susţinătorii bolşevismului sunt una şi aceaşi persoană cu marea finanţă din Wall-street, City şi Paris — cari conduc, în mare parte, şi deţin posturi de răspundere şi comandă în „marile democraţii“.

De aci, la cruciadă Germaniei, Japonlei şi Italiei contra comunismului, corespunde contraofensiva distrugătoare din cealaltă tabără care reclamă puterea absolută prin ruina comunistă şi prin dominaţia capitalului tiranic şi acumulat ca să robească pe vecie.

Agenţii, presă, partide, loji masonice sau kahaluri misterioase, luptă pe furiş şi pe faţă nu numai pentru dărâmarea lui Franco în Spania, ci şi contra Italiei fasciste, Germaniei naţional-socialiste şi Japoniei naţionaliste.

De data aceasta, însă, Judeomasoneria şi comunismul sau democraţia bolsevizantă (nume sub care se ascunde pofta teribilă de acaparare a Israelului) au în faţa lor cele mai puternice şi mai războinice popoare ale lumei.

Diviziile de fer ale Japoniei, Germaniei şi ale Italiei nu vor fi distruse numai de minciunile scribilor, de mişelia cozilor de topor ale comunismului şi de intrigile ce se ţes pentru a dezlănţui un războiu mondial.

Cei cari speră să fie şacalii cadavrelor şi hienele ruinelor (umanitate) s'ar putea să cadă ei cei d'intâi victime (holocausturi megânde, ritate) ale crimei nemaipomenite ce o pregătesc şi o voesc.

Dealtfel, popoarele mari, ca şi cele mici, nu sunt unul şi acelaş lucru cu lojile masonice sau cu kahalul jidovesc sau cu celulele comuniste.

De aci credinţa noastră absolută că şi de data aceasta Satan va fi învins de Dumnezeu, lumina va împrăştia întunericul, iar Iuda va fi crucificat în locul lui Isus.

Victoria imensă a lui Franco în munţii cantaberici îi asigură o industrie de război puternică şi o rezervă de 100—150 mii oameni, cu un bogat material de război, ce-i va arunca spre Madrid sau Valencia pentru a termina războiul.

De Crăciun, Spania va fi franchistă şi naţional stă; iar Japonia, înfrângân kominternul va găsi în China oameni de înţeles, cu cari să asigure o pace durabilă şi o conlucrare între două popoare mari, ce, în linişte şi ordine, cer cari să muncească şi să se dezvolte, în civilizaţie şi progres.

P. S.

Redactor-responsabil : SPIRU BUJGOLI

Un monument pentru C. Belimace

Văduva lui Constantin Belimace scria acum doi ani d-lui Ion Foti, că, pe mormântul poetului la cimitirul românesc din Bitolia, nu exista o cruce.

Societatea studenţilor macedo-români a dat atunci însărcinarea d-lui Ion Foti, ca bun prieten al defunctului, să ţie o conferinţă despre bardul macedo-român, conferinţă ce s'a publicat mai târziu într'o broşură în Biblioteca eroică „Generaţia Nouă“, sub titlul COSTA BELIMACE.

Din conferinţă şi vânzarea broşurei s'au strâns 5.000 lei, pe cari administratorul DIMANDARII voia să-i trimită la Bitolia. Suma fiind prea modestă, s'a decis, ca, având de bază suma de mai sus, revista noastră să deschidă o listă de subscripţie printre toţi bunii Macedo-Români.

Costa Belimace merită un monument, chiar mai umil la Bitolia, şi nu numai o biată cruce.

„DIMANDAREA“

ERRATA

In nr. 3—4 al revistei Dimândarea s'au făcut următoarele greşeli de tipar: In *poezia populară la Macedo-Români*, de Nuşi Tulliu vorbindu-se de scriitorul fr. Pouqueville s'a tipărit începutul sec. al XVIII, în loc de sec. al XIX; Tetu-mare în loc de Fetu-mare; iar la sfârşitul articolului s'a omis cuvântul poezia.